

zaposlitve&kariera

Dnevnik

V Evropi je dva milijona e-študentov

Programi študija na daljavo na Visoki poslovni šoli Doba so akreditirani in javno veljavni

Sabina Lokar

Ljubljana – E-študij je sodoben način študija za naslednje generacije, je alternativa klasičnemu študiju in primeren predvsem za zaposlene, mlade mamice in športnike, ki zaradi kariere in drugih obveznosti ne morejo biti fizično prisotni na predavanjih. Prednost tovrstnega študija so tudi nizki stroški za podjetja, zaposleni pa nova znanja in izobrazbo pridobijo v krajšem času kot pri klasičnem študiju.

V Evropi je e-študij možen na enajstih univerzah, kjer študira dva milijona študentov. Informacijska tehnologija namreč postaja nepogrešljiv del vsakdana in omogoča večjo dostopnost študijskih programov ter večjo fleksibilnost njihovega izvajanja. To je še posebno pomembno za netipično in ambicioz-

no ciljno skupino študentov, ki imajo različna formalna in neformalna pridobljena znanja, delovne izkušnje in željo po nadgrajevanju kariere, pri tem pa zahtevajo večje prilagajanje in bolj individualen pristop, še posebno v programih vseživljenjskega učenja. E-študij torej temelji na učinkovitih pedagoških pristopih, kot so konstruktivizem, sodelovalno in problemsko učenje, ki jih podpirajo še najsoodobnejše informacijske tehnologije.

Pri nas tem trendom sledijo na mariborski Visoki poslovni šoli Doba, kjer že deseto leto vpisujejo v visokošolske in višješolske programe, ki jih izvajajo v obliki študija na daljavo oziroma e-študija. V teh desetih letih je na Dobi diplomiralo 1053 študentov, število vpisanih pa vsako leto raste. Tako se bodo v letošnjem študijskem letu morda celo približali skupnemu številu 2000 študentov na daljavo. »Izkušnje kažejo, da se za e-študij odločajo večinoma zaposleni ljudje, ki zaradi poklicnih in družinskih obveznosti ne morejo obiskovati popoldanskih predavanj. Veliko naših študentov je tudi športnikov in mladih mamic,« je povedala direktorica **Jasna Dominko Baloh** in nadaljevala, da največ študentov tovrstni študij izbere zaradi fleksibilnosti, tretjina pa zaradi službe oziroma družine. Zanimivo je tudi, da večino e-študentov predstavlja skupina v starosti od 25 do 35 let, sledi ji skupina

Študij na daljavo oziroma e-študij lahko poteka tudi sredi oceana.

e-študij programa za poslovnega sekretarja ali ekonomista. Študij poteka modularno, in sicer študenti poslušajo samo en predmet naenkrat, po zaključku predavanj opravljajo izpit in začnejo z novim predmetom. »Izpiti se opravljajo večinoma klasično, na sedežu študijskega središča Doba po Sloveniji, nekateri izpiti pa se opravljajo tudi na spletu,« je pojasnila Dominko

E-študij predstavlja desetino vseh študijskih programov

Študijske programe, v vseh oblikah študija, pripravljajo visokošolski zavodi sami, potrjuje pa jih vladni svet za visoko šolstvo. Direktor **Izidor Golob** je povedal, da je pri nas akreditiranih približno 600 študijskih programov, v času akreditacije pa so za okoli deset odstotkov teh programov navedli, da bodo program izvajali tudi

fotografija arhiv VPŠ doba Maribor

Direktorica Visoke poslovne šole Doba Jasna Dominko Baloh

študentov, starih od 35 do 45 let, in šele nato mlajša populacija od 18 do 25 let.

E-študenti Dobe predavanja poslušajo v treh visokošolskih strokovnih programih prve bolonjske stopnje, in sicer v poslovanju, marketingu, poslovni administraciji in magistrskem programu mednarodno poslovanje. Na Višji strokovni šoli Doba pa se študenti lahko vključijo v

Balohova. V pomoč in stalno na voljo pa so jim tudi mentorji, ki jih motivirajo, usmerjajo in spodbujajo. Na vprašanje, ali je tovrstni študij enako priznan kot klasični, pa je Dominko-Balohova odgovorila, da so njihovi visokošolski strokovni programi akreditirani na svetu za visoko šolstvo, standardi e-študija pa so enaki kot pri tradicionalnem študiju. »Diploma je formalno pri-

ni podrobneje reguliran, svet za visoko šolstvo pa tudi ne razpolaga s podatki, ali se programi dejansko izvajajo v obliki na daljavo,« je še dejal Golob. O e-študiju pa nam nič konkretnega niso znali povedati niti na ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Povedali so le, »da si prizadevajo za kakovost visokošolskega izobraževanja, kar mora biti vodilo tudi pri študiju na daljavo«.

merljiva s klasično diplomom. Naš študij je tudi elektronsko podprt, študentje imajo e-indeks, tako da

lahko sami spremljajo svoje napredovanje,« je še pojasnila Dominko-Balohova.

Izšlo je

Grehi menedžerjev

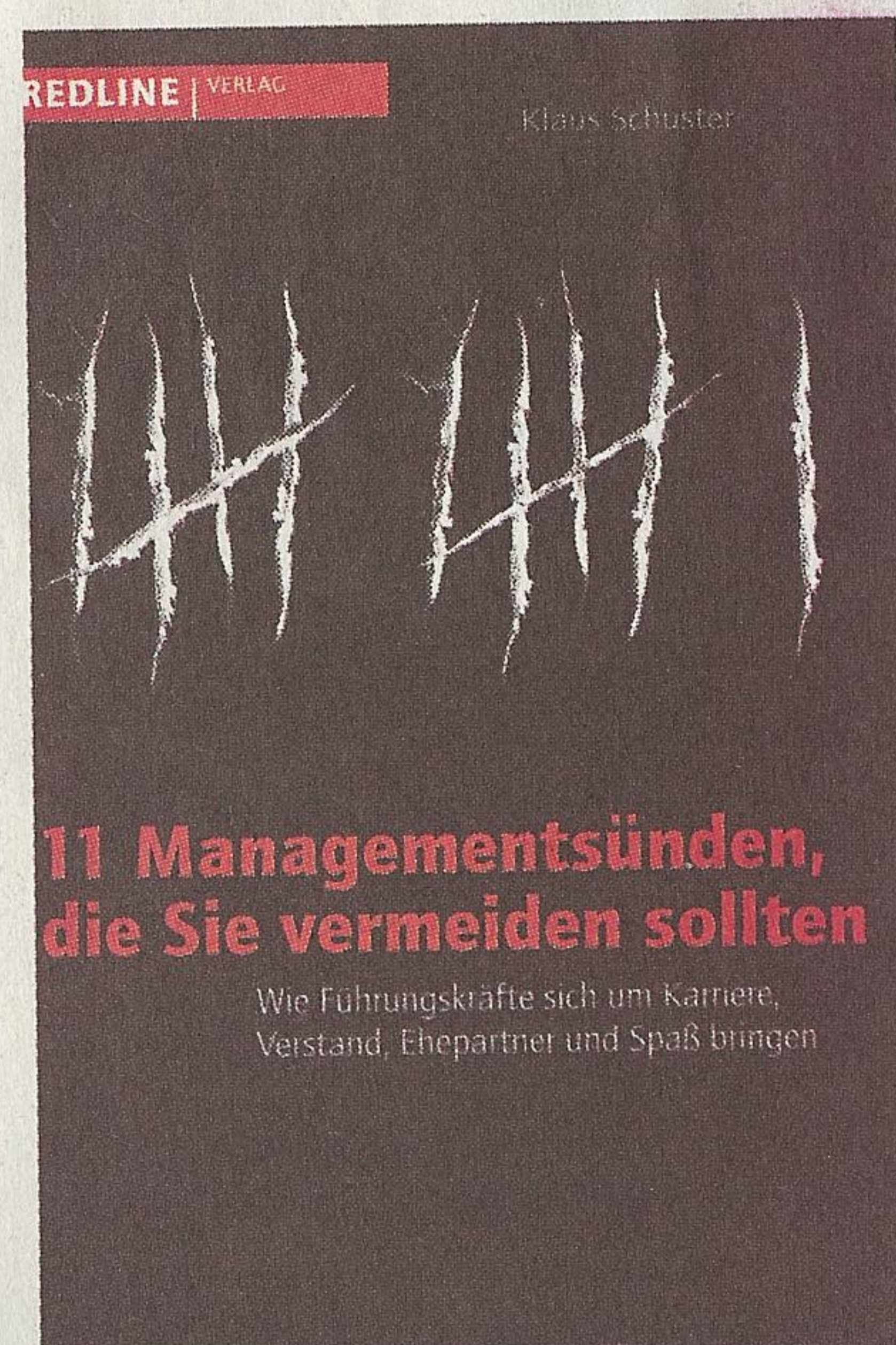
Klaus Schuster ve, o čem govori. Dolga leta je bil menedžer in član uprave banke. Iz lastnih izkušenj torej dobro ve, kaj vse menedžerji počno za zaprtimi vrati. Zdaj je o tem objavil knjigo, ki obravnava grehe menedžerjev. To avtor počne tako prodorno in zabavno, da je postal na knjigo, ki jo je Schuster naslovil 11 Managementsünden, die Sie vermeiden sollten (Enajst grehov menedžerjev, ki bi se jim

morali izogibati), pozoren tudi nemški Bild in jo povezal z neslavnim koncem Porschejevega kneza Wiedekinga.

Knjiga je kot nalašč za vse »nemenedžerje«. Navsezadnje gre v njej za tiste, ki so s svojim počtetjem zakuhali sedanjo svetovno gospodarsko krizo. Vendar Schuster nanje ne kaže s prstom. Grešnike in njihove kritike v enaki meri razoroži s kredom, da smo grešniki vsi. 11 grehov, ki jih opisuje v svoji knjigi, zares vsak dan zagrešita sleherni menedžer in sleherni menedžerka. In posledice svojih grehov skrijeta, čeprav ni nobene potrebe, da bi bilo tako.

Schuster z veliko razumevanja in s precejšnjo mero samoironije pokaže, da je lahko tudi grešno življenje dopustno, pa tudi to, kateri sprejemljivi in uporabni koraki vodijo iz močvirja pregreh, in nazadnje še, da življenje brez greha v menedžmentu ne obljublja le mirne vesti, marveč hkrati več uspeha.

Vse to se da prebrati na več kot 200 straneh knjige 11 Managementsünden, die Sie vermeiden sollten, ki je izšla pri založbi Redline v Nemčiji. Za slovenski trg je prevod že v pripravi. **pj**

pravni kotichek

Podaljšana vajeniška doba

Leta 1972 sem se vpisala na takrat poklicno trgovsko šolo v Novi Gorici. Šolanje je takrat potekalo tako, da si šest mesecev bil v šoli, šest mesecev pa si na praksi delal v podjetju. Prvo leto me niso poslali v šolo in sem delala celo leto. Rekli so mi, da bom v naslednjem letu opravila 1. in 2. letnik. Ko sem zaključila 1. letnik, me niso vpisali v 2. letnik. Rekli so mi, da bom pač opravila 2. in 3. letnik skupaj. Spet nisem mogla nadaljevati, ker me niso vpisali. Tako je moja vajeniška doba namesto treh let trajala štiri leta. Ali se vajeniška doba šteje v delovno dobo? Ali je to leto izgubljeno?

Po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pa se vajencem učna doba upošteva v zavarovalno dobo tako, da se 12 mesecev učnega razmerja šteje za šest mesecev zavarovalne dobe. Zavarovalna doba pa je obdobje, ko je bil zavarovanec vključen v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter obdobja, za katera so bili plačani prispevki. Ker je delovna doba zavarovalna doba, brez upoštevanja dokupljene dobe študija in vojaškega roka ter dodane dobe, napisano pomeni, da vaša učna doba ni v celoti izgubljena. Se morate pa za natančen izračun, koliko te dobe se vam šteje v delovno dobo, obrniti na Zavod za pokoj-

ninsko in invalidsko zavarovanje, ki ima vse potrebne podatke za to in je za te zadeve pravzaprav tudi pristojen.

Dodatek na minulo delo

V individualni pogodbi imam napisano, da mi ne pripada dodatek za minulo delo. Ali je to prav?

Zakon določa le dodatke za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, in sicer za nočno delo, nadurno delo, delo v nedeljo, delo ob praznikih in dela proste dneve po zakonu. Višina dodatkov se določi s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti. Dodatki za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz posebnih obremenitev pri delu, neugodnih vplivov okolja in nevarnosti pri delu, ki niso vsebovani v zahtevnosti dela, pa se lahko določijo s kolektivno pogodbo. Po zakonu pa pripada delavcu še dodatek za delovno dobo.

Napisano v vaši individualni pogodbi o zaposlitvi je zato skladno z zakonskimi določili o dodatkih, razen če dodatek za minulo delo pomeni dodatek za delovno dobo. Ta vam namreč obvezno pripada. Za natančnejši odgovor bi bilo treba poznati tudi kolektivno pogodbo, ki zavezuje vašega delodajalca, in celotno besedilo vaše pogodbe o zaposlitvi. Zato vam svetujem, da se za natančnejši odgovor obrnete na sin-

dikat, ki ste mu morebiti član, ali na odvetnika.

Vrniti moramo ure za čakanje na domu

Decembra nam delodajalec ni mogel zagotoviti dela, zato smo tisti, ki nismo imeli dopusta, prejeli 100-odstotno nadomestilo za »čakanje na delo doma«. Zdaj pa delodajalec zahteva, naj to število ur vrnemo z delom.

Zakon nedvoumno določa, da ima delavec pravico do nadomestila plače za čas odsotnosti v primerih, ko ne dela iz razlogov na strani delodajalca. Med te spada tudi primer »čakanja na delo doma«, ko delavec na primer ne dela, ker ni naročil in surovin, zaradi pomanjkanja programa, čakanja na iztek odpovednega roka in podobno... V takšnem primeru je delodajalec delavcu dolžan izplačevati nadomestilo plače za tiste dneve in za toliko ur, kolikor znaša delovna obveznost delavca na dan, ko zaradi razlogov na strani delodajalca ne dela. Ko takšni razlogi prenehajo, delavec prejetega nadomestila plače ni dolžan vrniti, še manj pa takšno število ur oddelati oziroma vrniti. Zahteve vašega delodajalca so zato neupravičene in nezakonite.

Andreja Mrak
univ. dipl. prav